

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

ФІНАНСИ

Методичні вказівки до організації та планування самостійної роботи
для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
денної та заочної форм здобуття освіти за спеціальністю 073 «Менеджмент»
ОПП «Менеджмент організацій і адміністрування»

Електронний ресурс

Рецензенти:

Г. М. Коптева – доктор економічних наук, професор, професор кафедри менеджменту ННІ Економіки, менеджменту і міжнародного бізнесу НТУ «ХП»;
С. О. Кузнецова – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту ННІ Економіки, менеджменту і міжнародного бізнесу НТУ «ХП».

*Затверджено до розміщення в мережі Інтернет рішенням Науково-методичної ради
Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна
(протокол № 5 від 20 лютого 2026 року)*

Фінанси : методичні вказівки до організації та планування самостійної роботи
Ф 59 для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня денної та заочної форми здобуття освіти за спеціальністю 073 «Менеджмент» ОПП «Менеджмент організацій і адміністрування» [Електронний ресурс] / уклад. О. Л. Шелест. – Харків.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2026. – (PDF 31 с.)

Методичні вказівки до організації та планування самостійної роботи з дисципліни «Фінанси» призначені для здобувачів вищої освіти економічних спеціальностей і спрямовані на формування системних знань та практичних навичок у сфері фінансових відносин. У виданні визначено мету, завдання та зміст самостійної роботи студентів, наведено перелік тем, рекомендації щодо опрацювання теоретичного матеріалу, виконання практичних завдань, підготовки до поточного та підсумкового контролю знань.

Методичні вказівки сприяють розвитку самостійності, аналітичного мислення, уміння працювати з нормативно-правовими джерелами та науковою літературою, а також формуванню професійних компетентностей майбутніх фахівців у галузі фінансів. Матеріали можуть використовуватися під час аудиторного навчання, самостійної роботи студентів та викладачами для ефективної організації освітнього процесу.

УДК 336

© Харківський національний університет
імені В. Н. Каразіна, 2026
© Шелест О. Л., уклад., 2026

ЗМІСТ

Вступ.....	4
Тематичний план навчальної дисципліни.....	6
Тема 1 Предмет фінансової науки як пізнання сутності фінансів	9
Тема 2. Фінансове право і фінансова політика.....	11
Тема 3. Податки та податкова система.....	14
Тема 4. Бюджет. Бюджетна система.....	17
Тема 5. Фінанси суб'єктів господарювання	19
Тема 6. Фінансовий ринок.....	22
Тема 7. Міжнародні фінанси.....	25
Рекомендована література.....	28

ВСТУП

На відміну від аудиторних занять, самостійна робота при вивченні навчальної дисципліни для здобувачів має ряд переваг. Вони можуть обрати індивідуальний режим (час, місце, інтенсивність) додаткового опрацювання рекомендованого викладачем матеріалу. Студенти обирають тривалість, обсяг, глибину самостійної роботи над курсом «Фінанси», зокрема, видами завдань, які запропоновані автором цього навчально-методичного видання. В їхньому переліку:

1) підготовка повної ґрунтовної відповіді за переліком питань, які наведені по темах навчальної дисципліни. Для цього здобувачу варто звернутися до переліку літератури, яка рекомендована для поглибленого вивчення матеріалу. Законодавчі та нормативні акти потрібно опрацьовувати в їхній останній редакції, наприклад, користуючись сайтом Верховної Ради України: <https://zakon.rada.gov.ua/>;

2) тлумачення глосарію (фінансових термінів). Студенту стануть у пригоді положення законодавчих актів зі списку рекомендованої літератури, які містять статтю «Визначення термінів (понять)». Самостійне опрацювання глосарію допоможе студенту конкретизувати знання, поглиблено зрозуміти навчальний матеріал. Опрацювання термінів, наведених у вітчизняних законодавчих актах, сприятиме усвідомленню специфіки фінансового механізму функціонування національної економіки;

3) підготовка наукових повідомлень і аналітичних виступів з проблематики функціонування фінансової системи України, зарубіжних держав і глобальних фінансів.

4) обґрунтування власного погляду щодо відповіді на запитання дискусійного характеру. З цією метою варто посилатися на першоджерела, аналітичні дані, доведені факти. Самостійне виконання цього виду завдань сприятиме закріпленню знань студента з курсу та формуванню його активної позиції як потенційного учасника фінансових взаємовідносин;

5) виконання завдань прикладного характеру, яке спрямоване як на індивідуальну, так і на командну роботу студентів. Окремі види завдань передбачають можливість їх виконання на основі вибору одного або кількох економічних суб'єктів / сегментів / напрямків / складових. Практичне застосування набутих теоретичних знань розвиває відповідні компетентності здобувачів.

При виконанні завдань прикладного характеру необхідно:

а) використовувати дані офіційної статистичної, фінансової, бухгалтерської звітності органів державної влади, місцевого самоврядування та суб'єктів господарювання;

б) крім візуалізації даних, всесторонньо їх аналізувати, оцінювати та робити обґрунтовані висновки.

Окремий різновид самостійної роботи здобувачів при вивченні дисципліни «Фінанси» - це розв'язування тестів. Для цього вони можуть скористатися іншим

навчально-методичним виданням автора.

Результативність самостійної роботи над навчальним матеріалом курсу «Фінанси» залежить від джерел інформації, які опрацьовують здобувачі. Для закріплення та поглиблення теоретичних знань, а також для успішного виконання завдань прикладного характеру у виданні запропоновано скористатися:

- 1) літературними та інтернет-джерелами, наведеними до кожної теми дисципліни;
- 2) узагальненим щодо курсу списком літератури та інтернет-джерелами, наведеними в цьому виданні

Тематичний план навчальної дисципліни

Тема 1. Предмет фінансової науки як пізнання сутності фінансів.

Предмет науки про фінанси. Фінанси - специфічна форма суспільних відносин. Об'єктивні передумови виникнення і розвитку фінансів. Фінанси як економічна, вартісна, розподільна, історична категорія. Специфічні ознаки фінансів, їх суспільне призначення. Фінансові ресурси як матеріальні носії фінансових відносин.

Фінансові категорії як форма наукового пізнання сутності фінансових відносин. Прості і складні фінансові категорії. Взаємозв'язок фінансів з іншими економічними категоріями. Функції фінансів як виявлення суттєвих ознак, властивостей і суспільного призначення фінансів. Розподільча функція фінансів, її зміст. Об'єкти, суб'єкти розподілу вартості суспільного продукту. Контрольна функція. Фінансова інформація та її роль у реалізації контрольної функції. Дискусійні питання щодо функцій фінансів.

Тема 2. Фінансове право і фінансова політика

Діяльність фінансової системи держави як предмет фінансового права. Поняття фінансової системи і теоретичні аспекти її побудови. Структура фінансової системи. Сфери та ланки фінансових відносин, їх характеристика. Правові та організаційні основи фінансової системи. Органи управління фінансовою системою.

Державне регулювання фінансових відносин. Роль фінансової системи держави у забезпеченні умов економічного зростання. Фінансова політика - складова економічної і соціальної політики держави. Завдання і принципи фінансової політики. Стратегія і тактика фінансової політики. Фінансова політика в умовах фінансової кризи. Стабілізація фінансового стану в Україні та шляхи її забезпечення. Фінансовий механізм як сукупність форм і методів організації фінансових відносин. Структура фінансового механізму. Фінансове планування і прогнозування, фінансовий контроль, фінансові норми і нормативи, фінансові ліміти і резерви, фінансові стимули і санкції. Класифікація фінансового контролю.

Тема 3. Податки та податкова система

Сутність і функції податків. Класифікація податків, її ознаки. Види податків. Прямі податки. Непрямі податки. Елементи системи оподаткування. Теоретичні питання перекладання податків та ухилення від їх сплати. Податкова система: поняття, основи побудови. Становлення та розвиток податкової системи України. Податковий кодекс України, його значення для формування і функціонування науково - обґрунтованої і стабільної податкової системи держави. Характеристика окремих податків: ПДВ, акциз, податок з доходів

фізичних осіб, мито, податок на прибуток підприємств, місцеві податки. Податкова політика держави. Податкове зобов'язання, податковий кредит.

Тема 4. Бюджет. Бюджетна система

Бюджет як економічна і правова категорія. Місце і значення бюджету в загальній системі фінансових відносин. Розподільна і контрольна функції бюджету. Бюджетний механізм фінансового регулювання і посилення його конструктивного впливу на реалізацію стратегії економічного і соціального розвитку України.

Бюджетна система: поняття і принципи побудови. Критерії розмежування доходів і видатків між ланками бюджетної системи. Бюджетний устрій України.

Бюджетний процес. Поняття бюджетного процесу і його складові етапи. Організаційні засади бюджетного планування. Порядок складання, розгляду і затвердження проектів державного і місцевих бюджетів. Виконання бюджетів за доходами і видатками. Секвестр бюджету. Захищені статті видатків бюджету.

Казначейська система виконання державного і місцевих бюджетів. Бюджетні права органів законодавчої і виконавчої влади.

Економічна суть доходів і видатків бюджету. Загальний і спеціальний фонди державного бюджету. Класифікація бюджетних доходів. Джерела формування державних доходів. Форми і методи мобілізації грошових коштів у бюджет.

Податкові і неподаткові надходження, їх склад і структура. Офіційні трансферти. Видатки державного бюджету, їх класифікація. Основні напрямки використання бюджетних коштів. Склад і структура витрат бюджету в соціально-культурній сфері. Фінансування науки. Витрати державного бюджету на фінансову підтримку економіки. Витрати на оборону і державне управління.

Тема 5. Фінансовий ринок

Сутність фінансового ринку, його роль у мобілізації і розподілі фінансових ресурсів. Економічні передумови функціонування фінансового ринку в Україні. Суб'єкти фінансового ринку. Структура фінансового ринку. Грошовий ринок. Ринок кредитних ресурсів. Фондовий ринок як найважливіший сегмент фінансового ринку. Первинний і вторинний фондовий ринок, їх призначення. Біржовий і позабіржовий ринок цінних паперів. Інструменти фінансового ринку.

Правове регулювання фондового ринку. Держаний контроль за випуском і обігом цінних паперів. Фондова біржа: правове становище, організація і порядок роботи. Ринок фінансових послуг, його роль у функціонуванні економічної системи. Види фінансових послуг. Перспективи розвитку фінансового ринку в Україні. Професійні учасники як суб'єкт фінансового ринку. Валютний ринок.

Тема 6. Фінанси суб'єктів господарювання

Фінанси підприємств як основа фінансової системи. Сутність фінансів господарських суб'єктів і принципи їх організації. Функції фінансів підприємств. Грошові надходження від діяльності підприємств, їх склад і економічна характеристика. Валовий і чистий дохід. Загальний і чистий прибуток. Класифікація доходів і видатків. Фінансові ресурси. Власні і залучені грошові кошти.

Особливості фінансів підприємств різних організаційно-правових норм. Джерела формування і напрямки використання фінансових ресурсів комерційних підприємств державної і недержавної форми власності. Взаємовідносини підприємницьких структур із бюджетом і цільовими державними фондами. Вплив галузевих факторів на організацію фінансів підприємств.

Фінанси бюджетних установ. Кошторисне фінансування, його зміст і принципи. Неприбуткова діяльність громадських формувань і добродійних фондів.

Управління процесами формування і використання фінансових ресурсів господарських суб'єктів. Розробка балансів грошових потоків і прогнозування фінансових результатів.

Тема 7. Міжнародні фінанси

Сутність, призначення і роль міжнародних фінансів. Світові фінансові потоки: валютні, кредитні, фінансові ринки. Міжнародна фінансова інтеграція та її вплив на фінансові інтереси країн і регіонів.

Міжнародна фінансова політика. Довгострокова та поточна міжнародна фінансова політика. Міжнародний фінансовий ринок та його структура. Міжнародний ринок кредитних ресурсів. Міжнародний ринок цінних паперів.

Валютний ринок. Світові валютні ринки. Національні валютні ринки. Ціноутворення на валютному ринку. Валютний курс. Міжнародний кредит. Класифікація міжнародних кредитів. Фінанси міжнародних організацій і інституцій. Фінансова діяльність міжнародних організацій. Міжнародний валютний фонд, Група Світового банку (Міжнародний банк реконструкції та розвитку, Міжнародна асоціація розвитку, Міжнародна фінансова корпорація, Агентство з гарантування багатосторонніх інвестицій). Банк міжнародних розрахунків. Співпраця України з міжнародними фінансовими інституціями. Проблеми гармонізації фінансів України відповідно до критеріїв і стандартів Європейського співтовариства.

ТЕМА 1

ПРЕДМЕТ ФІНАНСОВОЇ НАУКИ ЯК ПІЗНАННЯ СУТНОСТІ ФІНАНСІВ

Методичні поради

При самостійному опрацюванні питань цієї теми особливо зверніть увагу на такі їхні аспекти:

Суть і структура фінансової науки. Предмет і метод фінансової науки. Загальнонаукові та спеціальні (конкретно наукові) функції фінансової науки.

Зміст системи фінансових наукових знань: фінансова теорія, фінансова наука, фінансова думка, вчення про фінанси, фінансова доктрина, фінансова концепція, наукові закони.

Інструментарій фінансової науки.

Історичний аспект становлення та розвитку фінансової науки, її роль у суспільстві.

Періодизація розвитку фінансової думки та фінансової науки.

Концепції фінансів у фундаментальних економічних теоріях.

Попередники англійської класичної політекономії. Фінансові концепції англійської класичної політекономії. Адам Сміт і Давид Рікардо. Фінансові теорії історичної школи Німеччини.

Маржиналізм і його вплив на розвиток фінансової науки

Теми рефератів

1. Фінанси як історична категорія.
2. Соціально-економічна сутність і функції фінансів.
3. Фінанси України в умовах реформ.
4. Роль і значення державних фінансів.
5. Сутність та функції фінансових ресурсів підприємств.

Контрольні запитання та завдання

1. Охарактеризуйте передумови виникнення фінансів.
2. Розкрийте соціально-економічну сутність фінансів.
3. Визначте сутність поняття "фінанси".
4. Порівняйте терміни "гроші" й "фінанси". Чим вони відрізняються?
5. Чи всі грошові відносини є фінансовими? Відповідь обґрунтуйте.
6. Назвіть суб'єктів фінансових відносин.
7. З'ясуйте сутність і принцип здійснення розподільної функції фінансів.
8. Як реалізується контрольна функція фінансів?
9. Охарактеризуйте фінанси як економічну категорію.
10. Визначте сутність власного та позикового капіталів підприємства.

11. Чим відрізняються основні засоби від основних виробничих засобів?
12. У чому полягає сутність поняття "оборотний капітал"?
13. Охарактеризуйте прибуток підприємства як фінансову категорію.
14. Дайте визначення терміна "амортизація".
15. З'ясуйте сутність поняття "собівартість"?
16. Розкрийте сутність рентабельності.
17. Що таке державний бюджет?
18. Охарактеризуйте державний кредит як фінансову категорію.
19. Чим відрізняється державний кредит від державного боргу?
20. Які ви знаєте позабюджетні цільові фонди?
21. Які функції виконують позабюджетні цільові фонди?
22. Визначте складові фінансових ресурсів домогосподарств.
23. Розкрийте сутність терміна "страхування".

Використовуючи матеріали спеціалізованих періодичних видань та наукову літературу дати розгорнуту аргументовану відповідь на питання:

1. Чи можна по показниках зростання ВВП і обсягів виробництва говорити, що в Україні вже досягнута фінансова стабілізація. Розвиток яких процесів і тенденцій вказує на наявність такого становища?
2. З чого виникла потреба здійснення фінансового розподілу і перерозподілу коштів?
3. В чому полягає суть основного фінансового протиріччя і які основні шляхи його подолання.
4. Назвіть основні причини поширення фінансової кризи.
5. Роль економічних інтересів суб'єктів економіки у формуванні моделі розподільних відносин.
6. Причини, факти і наслідки формування тіньових потоків в системі первинного і вторинного розподілу фінансових ресурсів.
7. Виходячи з ролі і призначення фінансів дайте відповідь на питання, що є основою забезпечення економічного розвитку країни.
8. В чому полягає дискусійність положення щодо функцій фінансів. Визначте своє ставлення до цього питання.
9. Проаналізуйте умови залучення національного багатства до складу фінансових ресурсів держави. Продумайте відповідь на питання: В яких випадках це є результатом поглиблення економічної кризи?

ТЕМА 2

ФІНАНСОВА ПРАВО ТА ФІНАНСОВА ПОЛІТИКА

Методичні поради

При самостійному опрацюванні питань цієї теми особливо зверніть увагу на такі їхні аспекти:

Предмет науки про фінанси. Фінанси – специфічна форма суспільних відносин. Грошові відносини, які становлять зміст фінансів. Об’єктивні передумови виникнення фінансів. Фінанси як економічна, вартісна, розподільна, історична категорія. Специфічні ознаки фінансів, їх суспільне призначення. Необхідність фінансів в умовах товарного-грошового господарства. Фінансові категорії як форма наукового пізнання сутності фінансових відносин. Прості й складні фінансові категорії.

Функції фінансів як виявлення найважливіших ознак, властивостей і суспільного призначення фінансів. Розподільна функція, її зміст. Об’єкти і суб’єкти розподілу. Первинний розподіл і перерозподіл вартості валового внутрішнього продукту та національного доходу. Контрольна функція фінансів, її зміст. Прояви контрольної функції у фінансових відносинах. Фінансова інформація та її роль у реалізації контрольної функції. Взаємозв’язок контрольної та розподільної функцій фінансів.

Дискусійні питання суті і функцій фінансів.

Взаємозв’язок фінансів з іншими розподільними категоріями у процесі вартісного розподілу та перерозподілу валового внутрішнього продукту та національного доходу.

Фінанси та ціна. Участь ціни в розподілі вартості. Фінанси як інструмент розподілу вартості, реалізованої на основі ціни. Взаємозв’язок фінансового та цінового методів розподілу вартості та його удосконалення в умовах становлення ринкових відносин.

Загальні риси та відмінності фінансів і заробітної плати, інших доходів фізичних осіб, як інструментів розподілу.

Фінанси і кредит. Взаємозв’язок та специфіка фінансів і кредиту, їх комплексне використання для забезпечення потреб суспільного відтворення.

Теми наукових повідомлень і аналітичних виступів

1. Характеристика сучасної інституційно-функціональної структури фінансової системи України.
2. Моделі грошових потоків між сферами та ланками фінансової системи держави.

3. Чинники формування складу та структури фінансової системи України.
4. Перспективні напрямки розвитку фінансової системи України в сучасних умовах.
5. Вплив фактору євроінтеграції на розвиток фінансової системи України.

Завдання прикладного характеру

1. Порівняйте склад фінансової системи країни, що розвивається, та країни ринкового типу [за вибором здобувача].
2. Порівняйте склад і структуру фінансової системи України та фінансової системи будь-якої з європейських країн.
3. Проаналізуйте показники рівня розвитку фінансової системи України за останні п'ять років.
4. Оцініть ступінь збалансованості фінансової системи України

Теми рефератів

1. Структура та засади функціонування фінансової системи в Україні.
2. Економічна сутність і правові основи фінансової діяльності держави.
3. Регулювальний вплив фінансової політики на розвиток суспільства.
4. Формування системи фінансових органів та інституцій в Україні.
5. Механізм управління фінансовою системою в Україні.
6. Організація та здійснення фінансового контролю в Україні.

Контрольні запитання та завдання

1. Охарактеризуйте фінансову систему за внутрішньою структурою.
2. У чому полягає сутність організаційної структури фінансової системи?
3. З'ясуйте поняття фінансового ринку, визначте його структуру та роль.
4. Охарактеризуйте термін «міжнародні фінанси».
5. У чому полягає сутність фінансової політики?
6. Що є основною метою фінансової політики?
7. Який регулювальний вплив здійснюється на економічний розвиток країни за допомогою фінансової політики?
8. Які складові має фінансова політика?
9. Які елементи належать до механізму реалізації фінансової політики?
10. У чому полягає сутність та особливості фінансової стратегії й фінансової тактики?
11. Визначте поняття фінансового механізму. Які елементи входять до його складу?
12. Чим забезпечується ефективність фінансового механізму?
13. Що таке фінансові органи та фінансові інституції?

14. Який склад і функції фінансових органів в Україні?
15. Яким чином організовується система управління державними фінансами в Україні?
16. З'ясуйте сутність стратегічного й оперативного управління фінансами. Які органи державної влади та управління його здійснюють?
17. Які функції виконує Міністерство фінансів України?
18. Які функції покладені на Державне казначейство України?
19. Які функції та повноваження має Державна податкова адміністрація?
20. У чому полягає сутність терміна «фінансовий контроль». Яку роль він відіграє?
21. Які є види та методи фінансового контролю?
22. Які функції та повноваження має Державна контрольно-ревізійна служба України?
23. Які функції та повноваження виконує Рахункова палата країни?
24. Які функції покладені на Аудиторську палату й аудиторські фірми?
25. у чому полягають відмінності між державним, відомчим, корпоративним і незалежним фінансовим контролем?

ТЕМА 3

ПОДАТКИ ТА ПОДАТКОВА СИСТЕМА

Методичні поради

При самостійному опрацюванні питань цієї теми особливо зверніть увагу на такі їхні аспекти:

Суть і функції податків. Дискусійні аспекти функцій податків як фінансової категорії. Фіскальне призначення податків. Види обов'язкових платежів на користь держави: збір, внесок, відрахування, плата, податок.

Елементи механізму оподаткування: суб'єкт, об'єкт, джерело, одиниця оподаткування, база оподаткування, податкова ставка, податковий період. Класифікація податкових ставок.

Класифікація податків за рівнем запровадження, об'єктом оподаткування, способом запровадження, формою.

Податкова система: поняття та наукові засади побудови (системність, визначальна база, правова основа, вихідні принципи).

Податкова політика як напрям фінансової політики, вузьке й широке тлумачення змісту податкової політики.

Критерії ведення державної податкової політики. Принципи оподаткування за А. Смітом, за А. Вагнером. Інструменти податкової політики держави.

Податкова політика держави, її зміст і роль у реалізації державної фінансової політики. Головні критерії та принципи ведення податкової політики.

Основні етапи становлення податкової системи України. Склад податкової системи України. Податкові повноваження державних органів влади та органів місцевого самоврядування.

Принципи вітчизняного податкового законодавства. Пріоритети сучасної податкової політики в Україні та інструменти їх досягнення.

Теми наукових повідомлень і аналітичних виступів

1. Податок як інструмент відбудови повоєнної економіки України.
2. Вплив різновидів податкових ставок на фінансові рішення держави та платників податків.
3. Проблеми та перспективи розвитку податкової системи та податкової політики України на сучасному етапі.
4. Порівняльна характеристика чинників, які зумовлюють надходження загальнодержавних і місцевих податків і зборів.
5. Порівняльна характеристика чинників, які зумовлюють надходження до державного бюджету від прямого та непрямого оподаткування.
6. Податкові пільги як інструмент фіскальної політики держави.
7. Наукові підходи до тлумачення змісту «податкового навантаження» та розрахунку його розмірів.

Завдання прикладного характеру

1. З'ясуйте відповідність засад формування податкового законодавства України критеріям економічно ефективного та соціально справедливого оподаткування.
2. Схематично відобразьте хронологію формування податкової системи України.
3. Порівняйте склад податкової системи України та зарубіжних країн [за вибором студента].
4. Проаналізуйте структуру податкової системи України за останні п'ять років.
5. Оцініть результативність податкової політики в Україні за останні п'ять років.
6. Проаналізуйте результативність виконання Державною податковою службою України власних повноважень.

Теми рефератів

1. Сутність податку на додану вартість. Об'єкт оподаткування, особливості його визначення у різних галузях.
2. Акцизний збір як форма специфічних акцизів. Особливості акцизного оподаткування в Україні.
3. Структура місцевих податків і зборів та порядок їх встановлення. Законодавство України про місцеве оподаткування.

Контрольні запитання та завдання

1. Розкрийте економічну сутність податків. З'ясуйте їх значення у фінансовій системі України.
2. У чому полягають відмінності між податком і обов'язковим платежем? Наведіть приклади.
3. Назвіть джерела податків.
4. Які функції виконують податки?
5. Охарактеризуйте єдність і суперечливість функцій податків.
6. За якими ознаками можна класифікувати податки?
7. Охарактеризуйте принципи оподаткування.
8. Які ви знаєте основні елементи податку?
9. Визначте економічну сутність податкової системи.
10. З'ясуйте, які є загальнодержавні податки і збори в Україні?
11. Які ви знаєте місцеві податки і збори?
12. Охарактеризуйте механізми оподаткування податком на додану вартість, акцизним збором і митом.
13. Розкрийте сутність механізму оподаткування прибутку підприємств, податку з доходів фізичних осіб.

Використовуючи матеріали спеціалізованих періодичних видань та наукову літературу дати розгорнуту аргументовану відповідь на питання:

1. Охарактеризуйте діючі в Україні податки з урахуванням класифікаційних ознак.
2. В чому полягає суть податкової концепції А.Лафера і як вона використовується в Україні.
3. Назвіть основні етапи формування сучасної моделі оподаткування в Україні.
4. Які основні напрями реформування податкової системи, передбачені новим Податковим кодексом України.
5. Що таке податкове навантаження і які існують методи його зниження?
6. Охарактеризуйте існуючі в світовій практиці непрямі і їх соціально-економічну спрямованість.
7. В чому полягають наслідки дії від застосування в Україні податку на додану вартість?
8. Дайте економічну оцінку існуючого в Україні і за кордоном співвідношення між прямими і непрямими податками.
9. Оподаткування як фактор ціноутворення і розвитку інфляції.
10. Продумайте відповідь на питання, чи можна в умовах лібералізації цін і недосконалої конкуренції однозначно стверджувати, що зниження ставок податку і їх кількості призведе до зростання обсягів виробництва. Обґрунтуйте свою відповідь

ТЕМА 4

БЮДЖЕТ. БЮДЖЕТНА СИСТЕМА

Методичні поради

При самостійному опрацюванні питань цієї теми особливо зверніть увагу на такі їхні аспекти:

Теоретичні засади управління державними фінансами. Управління фінансами в системі управління національною економікою. Суть управління державними фінансами, його принципи та функціональні елементи. Об'єкт і суб'єкти управління державними фінансами.

Характеристика груп фінансових відносин, на які спрямована дія управлінських заходів держави. Державний фінансовий апарат і його завдання.

Організація управління державними фінансами в Україні.

Стратегічне управління фінансами держави. Повноваження органів законодавчої, державної виконавчої влади та органів місцевого самоврядування в галузі управління фінансами держави.

Оперативне управління державними фінансами. Державний фінансовий апарат та його ланки. Функції, права, обов'язки органів виконавчої влади й управління щодо оперативного управління фінансами (Міністерство фінансів України, Державна податкова служба України, Державна аудиторська служба України, Державне казначейство України, Державна митна служба України, Рахункова палата України). Фінансові служби міністерств, державних комітетів, державних підприємств.

Податковий і бюджетний менеджмент: зміст, цілі, суб'єкти управління. Напрями розвитку державного фінансового менеджменту. Стратегія реформування системи управління державними фінансами України: пріоритети, цілі, показники їх досягнення.

Завдання прикладного характеру

1. Схематично відобразіть взаємодію органів управління державними фінансами в Україні.
2. Порівняйте інституційні складові системи управління державними фінансами в Україні та інших країнах [за вибором студента].
3. Проаналізуйте показники досягнення стратегічних цілей реформування системи управління державними фінансами в Україні.
4. Оцініть результативність виконання Міністерством фінансів України власних повноважень.
5. Проаналізуйте результативність виконання Державною казначейською службою України власних повноважень

Теми рефератів

1. Бюджет – основний фінансовий план держави.
2. Порівняльна характеристика бюджетної системи України й однієї з зарубіжних країн.
3. Особливості бюджетної політики України на сучасному етапі.
4. Роль державного бюджету у впровадженні в Україні інноваційної моделі соціально-економічного розвитку.
5. Видатки бюджету на соціальний захист населення.
6. Порівняльний аналіз доходів і видатків державного бюджету.

Контрольні запитання та завдання

1. Дайте визначення сутності поняття бюджету як економічної категорії.
2. Яку економічну роль відіграє бюджет як самостійна категорія?
3. Які фактори впливають на величину бюджетного фонду?
4. Які функції виконує Державний бюджет?
5. З'ясуйте сутність терміна «доходи бюджету».
6. За якими ознаками класифікуються доходи бюджету?
7. Які показники характеризують стан бюджету як фінансового плану?
8. Визначте основні види податкових надходжень.
9. Які ви знаєте головні види неподаткових надходжень?
10. Яким чином поділяються доходи бюджету від операцій з капіталом?
11. Визначіть сутність поняття «видатки державного бюджету». Які економічні відносини відображають видатки?
12. Охарактеризуйте систему видатків бюджету.
13. У чому полягає сутність функціональної класифікації видатків бюджету?
14. Розгляньте економічну класифікацію видатків та з'ясуйте її призначення.
15. Дайте визначення відомчої та програмної класифікації видатків.
16. Які принципи покладено в основу розподілу видатків між бюджетами?
17. Охарактеризуйте форми бюджетного фінансування.
18. У чому полягає сутність поняття бюджетної системи України?
19. З'ясуйте склад і структуру бюджетної системи.
20. Які ви знаєте принципи побудови бюджетної системи?

ТЕМА 5

ФІНАНСИ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Методичні поради

При самостійному опрацюванні питань цієї теми особливо зверніть увагу на такі їхні аспекти:

Суть фінансів суб'єктів господарювання, їх функції та засади організації. Специфіка організації фінансів суб'єктів господарювання в залежності від форми власності, методів і напрямків господарювання та галузевої належності.

Грошові надходження підприємств, їх склад, економічна характеристика та класифікація. Власні, залучені та запозичені кошти підприємств, характеристика їхніх джерел.

Виручка від реалізації продукції, її розподіл. Фонд відшкодування. Фонд оплати праці. Прибуток підприємства, його економічний зміст, функції та роль. Розподіл прибутку. Рентабельність і резерви її зростання. Цільові фонди грошових коштів, що формуються за рахунок прибутку.

Фінансові ресурси суб'єктів господарювання, їх склад, особливості формування, розподілу та використання.

Основний капітал суб'єктів господарювання, його склад. Фінансові аспекти формування й використання основного капіталу суб'єкта господарювання. Амортизація. Амортизаційна політика підприємства.

Оборотний капітал суб'єктів господарювання, його економічна суть, склад, фінансові аспекти формування та використання. Нормування оборотного капіталу. Показники стану й ефективності використання оборотного капіталу суб'єктів господарювання.

Фінансовий стан суб'єктів господарювання. Система показників оцінки фінансового стану. Ліквідність і платоспроможність суб'єкта господарювання, його фінансова стійкість.

Теми наукових повідомлень і аналітичних виступів

1. Фінансові аспекти створення, реформування та ліквідації суб'єктів господарювання.
2. Децентралізовані фінансові ресурси, їх склад і джерела формування в сучасних умовах розвитку національної економіки.
3. Взаємовідносини підприємств з органами державної влади та їх вплив на формування децентралізованих фінансових ресурсів.
4. Сучасні методи фінансування інноваційного бізнесу.
5. Роль фінансів у формуванні і використанні оборотного капіталу суб'єктів господарювання.

Завдання прикладного характеру

1. Складіть схему грошових потоків суб'єктів господарювання.
2. Проаналізуйте склад і структуру фінансових відносин бюджетних установ / неприбуткових установ (організацій) [за вибором студента].
3. Проаналізуйте джерела формування фінансових ресурсів підприємств різних форм власності [за вибором студента].
4. Проаналізуйте джерела формування та напрямки використання фінансових ресурсів громадян – суб'єктів підприємницької діяльності.
5. Оцініть напрямки використання фінансових ресурсів підприємств різних форм власності [за вибором студента].
6. Проаналізуйте фінансові результати господарської діяльності підприємств і підприємців за формами власності / галузевою ознакою / територіальним виміром [за вибором студента].
7. Проаналізуйте й оцініть фінансовий стан суб'єкта господарювання за останні три роки [за вибором студента].

Теми рефератів

1. Фінанси підприємств як основа фінансів суспільства.
2. Особливості організації фінансів підприємств різних організаційно-правових форм господарювання.
3. Галузеві особливості організації фінансів.
4. Джерела формування фінансових ресурсів підприємств.

Контрольні запитання та завдання

1. Визначте особливості фінансів підприємства порівняно із державними фінансами.
2. З'ясуйте загальні та специфічні ознаки, властиві фінансам підприємств.
3. У чому полягає сутність фінансів підприємств?
4. Охарактеризуйте групи фінансових відносин, що належать до фінансів підприємств.
5. Дайте характеристику функцій фінансів підприємств.
6. Які ви знаєте обов'язкові передумови ефективного функціонування фінансів підприємств.
7. Визначте сутність грошових коштів, грошових фондів та фінансових ресурсів підприємства.
8. Охарактеризуйте формування та використання фінансових ресурсів підприємств.
9. У чому полягає організація фінансів підприємств?
10. Визначте, як організаційно-правова форма господарювання впливає на організацію фінансів підприємств.
11. З'ясуйте, як галузева специфіка впливає на організацію фінансів підприємств.

12. Розкрийте економічну сутність прибутку.
13. Визначте діючий порядок оподаткування прибутку підприємств.
14. Охарактеризуйте процес формування чистого прибутку підприємства.
15. З'ясуйте сутність процесу розподілу та використання прибутку.

Використовуючи матеріали спеціалізованих періодичних видань та наукову літературу дати розгорнуту аргументовану відповідь на питання:

1. Назвіть фактори зростання прибутку підприємства. В чому полягають причини утворення збитків на підприємствах України.
2. Дайте оцінку фінансової забезпеченості підприємств в Україні.
3. Назвіть основні причини скорочення обігових коштів підприємств в Україні.
4. Продумайте, що стримує розвиток виробничої сфери і чи можливе його забезпечення, якщо не виконуються принципи: прибутковість, самоокупність, фінансова відповідальність за результати діяльності.
5. Роль ціноутворення у формуванні фінансових результатів підприємства.
6. Які на Вашу думку існують перспективи розвитку в Україні малого бізнесу? Чи достатньою Ви вважаєте організаційно-правову та економічну підтримку цієї діяльності? На скільки фінансові інструменти і важелі сприяють поширенню форм малого бізнесу?

ТЕМА 6

ФІНАНСОВИЙ РИНОК

Методичні поради

При самостійному опрацюванні питань цієї теми особливо зверніть увагу на такі їхні аспекти:

Суть і функції фінансового ринку, його роль у мобілізації та розподілі фінансових ресурсів. Місце фінансового ринку у фінансовій системі держави. Об'єкт фінансового ринку.

Структура фінансового ринку. Класифікація фінансових ринків (за умовами передачі фінансових ресурсів у користування, часом обігу фінансових активів, стадією обігу фінансових активів, рівнем організації, сферою поширення, типом зобов'язань). Сегментований та інтегрований фінансовий ринок.

Суб'єкти фінансового ринку, їх функції, права й обов'язки. Класифікація суб'єктів фінансового ринку (за формою та функціями). Фінансовий сектор (за класифікацією Міжнародного валютного фонду).

Інструменти фінансового ринку. Характеристика видів фінансових активів за сегментами фінансового ринку. Цінні папери: класифікація, види, взаємозв'язки. Емісія та розміщення цінних паперів. Властивості фінансових активів.

Принципи організації фінансового ринку. Основи правового регулювання фінансового ринку. Інституційно-правове та державне регулювання фінансового ринку в Україні, його суб'єкти. Повноваження Національного банку України та Національної комісії з цінних паперів і фондового ринку як суб'єктів державного регулювання фінансового ринку.

Показники, за якими характеризують стан розвитку фінансового ринку.

Проблеми та перспективи розвитку фінансового ринку в Україні.

Теми наукових повідомлень і аналітичних виступів

1. Роль національного фінансового ринку в забезпеченні потреб розвитку національної економіки.

2. Порівняльна характеристика інструментів фінансового ринку.

3. Стан розвитку фінансового посередництва в Україні.

4. Фондові біржі та їхня роль у розвитку фінансового ринку в Україні.

5. Держава як учасник фінансового ринку в Україні.

6. Функції інституційної структури фінансового ринку.

7. Інфраструктура фондового ринку України та можливості її адаптації до норм Європейського Співтовариства.

8. Цифровізація фінансових послуг як засіб поліпшення їхньої доступності для громадян України.

9. Характеристика фінансового ринку України за індикаторами його

конкурентоспроможності за методологією Світового економічного форуму (The Global Competitiveness Index).

10. Крипторинок в Україні та світі: стан і перспективи його розвитку.

Завдання прикладного характеру

1. Схематично відобразьте місце фінансового ринку в системі фінансових взаємовідносин і грошових потоків суспільства.
2. Складіть хронологічну таблицю розвитку фінансового ринку в Україні.
3. Охарактеризуйте склад фінансових активів, які перебувають в обігу на фінансовому ринку України впродовж останніх трьох років.
4. Оцініть стан розвитку фінансового ринку в Україні за його сегментами за останні три роки [за вибором студента].
5. З'ясуйте результативність державного регулювання фінансового ринку в Україні.
6. Обґрунтуйте перелік заходів для підвищення рівня доступності послуг фінансових посередників у Вашій територіальній громаді.

Теми рефератів

1. Фінансові інструменти фінансового ринку, їх економічна та правова природа.
2. Міжнародні стандарти розвитку фінансового ринку.

Контрольні запитання та завдання

1. Дайте визначення терміна «фінансовий ринок». Яку роль він відіграє?
2. Які функції виконує фінансовий ринок?
3. Охарактеризуйте структуру фінансового ринку.
4. З'ясуйте хто є суб'єктами й об'єктами фінансового ринку. Дайте їх класифікацію.
5. У чому полягає сутність поняття «ринок грошей»?
6. Що належить до ринку капіталів?
7. У чому полягає значення фінансових посередників на фінансовому ринку? Класифікуйте їх.
8. Визначте, яку роль відіграє держава та державне регулювання на фінансовому ринку.
9. Охарактеризуйте та дайте класифікацію основних інструментів фінансового ринку.
10. Яке основне значення емітентів та інвесторів на фінансовому ринку?
11. Як функціонує кредитний ринок?
12. Як функціонує ринок цінних паперів?
13. У чому полягає структуризація фінансового ринку? За якими критеріями це відбувається?

14. Які інститути входять до складу інфраструктури фінансового ринку? Охарактеризуйте їх діяльність.

15. Які цінні папери обертаються на фондовому ринку? Дайте їх класифікацію та характеристики.

Використовуючи матеріали спеціалізованих періодичних видань та наукову літературу дати розгорнуту аргументовану відповідь на питання:

1. Охарактеризуйте організаційну структуру фінансового ринку і його роль у формуванні і розподілі фінансових ресурсів.

2. Охарактеризуйте інфраструктуру фондового ринку і проблеми її створення в Україні.

3. Які нормативно-правові акти регулюють функціонування ринку цінних паперів.

4. Дайте характеристику сучасного стану розвитку ринку цінних паперів в Україні.

ТЕМА 7 МІЖНАРОДНІ ФІНАНСИ

Методичні поради

При самостійному опрацюванні питань цієї теми особливо зверніть увагу на такі їхні аспекти:

Міжнародні фінанси як підсистема міжнародних економічних відносин. Призначення та функції міжнародних фінансів. Суб'єкти міжнародних фінансових відносин. Міжнародні фінансові потоки, напрями та канали їх руху. Фактори впливу на склад і структуру міжнародних фінансових потоків.

Зміст фінансової глобалізації. Фінансіалізація економічних відносин. Характеристика її складових. Позитивні та негативні наслідки фінансової глобалізації. «Бульбашкова економіка» (bubbleeconomics).

Світовий фінансовий ринок. Організаційні засади світового фінансового ринку. Фінансові центри. Фінансові посередники. Сегменти світового фінансового ринку. Валютний ринок. Ринок капіталів. Ринок валютних цінностей.

Міжнародні розрахунки. Форми міжнародних розрахунків. Міжнародні платіжні системи. Договірні гарантії у міжнародних розрахунках. Роль банків у міжнародних розрахунках.

Міжнародні фінансові інститути, організаційні засади їх діяльності. Міжнародний валютний фонд. Світовий банк. Регіональні фінансові інститути. Місце міжнародних фінансових інститутів у світовому перерозподілі грошових потоків. Тенденції співпраці України з міжнародними фінансовими інститутами.

Теми наукових повідомлень і аналітичних виступів

1. Порівняльна характеристика чинників впливу на розвиток системи міжнародних фінансових відносин.
2. Війна в Україні та її вплив на розвиток міжнародних фінансів.
3. Україна як суб'єкт міжнародних фінансів.
4. Стан і проблеми залучення іноземного капіталу в Україну.
5. Міжнародні фінансові центри та їхній вплив на розвиток економіки України.
6. Сучасна проблематика співпраці України з міжнародними фінансовими інституціями.
7. Фінанси Європейського співтовариства, особливості їх організації.
8. Оцінка ефективності сучасних механізмів позаринкового регулювання фінансових потоків, здійснюваного міжнародними фінансовими організаціями.

Завдання прикладного характеру

1. Схематично відобразьте місце міжнародних фінансів у системі фінансових взаємовідносин і грошових потоків суспільства.
2. Проаналізуйте склад і структуру сучасних міжнародних фінансових потоків.
3. Оцініть досягнутий рівень розвитку світового фінансового ринку за його сегментами [за вибором студента].
4. Проаналізуйте результативність співпраці України з міжнародними фінансовими організаціями за останні три роки.

Теми рефератів

1. Основні чинники, що впливають на зовнішній обіг держави.
2. Основні фактори, що впливають на курс валюти.

Контрольні запитання та завдання

1. Міжнародні фінанси, їх розвиток та функції.
2. Міжнародні фінанси та їх складові. Світове фінансове середовище та його взаємозв'язок із світовим економічним середовищем.
3. Суб'єкти міжнародних фінансів та їх характеристика.
4. Міжнародне фінансове право.
5. Система міжнародних договорів, яка регулює фінансову діяльність суб'єктів міжнародних фінансів.
6. Міжнародна фінансова політика та її складові.
7. Валютна політика, її форми.
8. Кредитна політика як складова міжнародної фінансової політики.
9. Податкова політика як складова міжнародної фінансової політики.
10. Валютне регулювання.

Використовуючи матеріали спеціалізованих періодичних видань та наукову літературу дати розгорнуту аргументовану відповідь на питання:

1. Чи варто підтримувати ініціативи уряду щодо розширення обсягів кредитування міжнародними організаціями? Наскільки ефективним виявилось використання кредитів МВФ, Світового банку та інших міжнародних організацій.
2. В чому на Ваш погляд полягають причини зростання держаного боргу?
3. Причини та механізми вивозу капіталів за кордон. Чи можливе повернення цих коштів для інвестування власної економіки? Чому дія Указу Президента про амністію капіталу не сприяла тотальній легалізації економіки?
4. Позитивні і негативні наслідки лібералізації зовнішньої торгівлі і їх

вплив на фінансове становище України. Перспективи і можливості інтеграції у Європейський Союз.

Рекомендована література

1. Бюджетний Кодекс України. Закон України №2456- VI від 08.07.2010. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>
2. Податковий Кодекс України. Закон України №2755- VI від 02.12.2010. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>
3. Митний Кодекс України. Закон України № 4495-VI від 13.03.2012. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>
4. Про страхування. Закон України №85/96-ВР від 07.02.2019. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/85/96-вр>
5. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування. Закон України №2464-VI від 01.01.2019. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2464-17>
6. Про Рахункову Палату. Закон України №576-VIII від 04.02.2019. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/576-19>
7. Про ринки капіталу та організовані товарні ринки. Закону України № 3480-IV від 23.02.2006р. Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15?find=1&text=%D1%86%D1%96%D0%BD%D0%BD%D1%96+%D0%BF%D0%B0%D0%BF%D0%B5%D1%80%D0%B8#w1_4
8. НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». Наказ Міністерства фінансів України № 73 від 07.02.2013 зі змінами і доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>
9. П(С)БО 11 «Зобов'язання». Наказ Міністерства фінансів України № 20 від 31.01.2000 зі змінами і доповненнями. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0085-00#Text>
10. Про державну фіскальну службу України. Постанова Кабінету Міністрів України №236 від 21.05.2014. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/236-2014-п>
11. Положення про Державну казначейську службу України: Постанова Кабінету Міністрів України №215 від 15.04.2015. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/215-2015-п>
12. Положення про Міністерство фінансів України. Указ Президента України №446/2011 від 08.04.2011. Верховна Рада України. URL: <https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/446/2011>
13. Державна казначейська служба України: діяльність. URL: <https://www.treasury.gov.ua/ua>.
14. Міністерство фінансів України: аспекти роботи. URL: <https://www.minfin.gov.ua>.
15. Національний банк України: статистика. URL: https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=65162&cat_id=36674.
16. Бедринець М.Д., Довгань Л.П. Фінанси підприємств : навч. посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2018. 292с.
17. Бородіна Ю.Р., Глущенко Я.І. Аналіз та напрями реформування

пенсійної системи в Україні. Успіхи і досягнення у науці. 2024, № 6(6). С.752-761.

18. Бюджетна система: підруч. Тернопіль : ТНЕУ, 2013, 279 с.

19. Галамай Р.Я. Трансформація податкової системи України в умовах реформування місцевого самоврядування: дис. на здобуття наук. ступен. канд.ек. наук. Львів, 2021. 216с. URL: https://lnu.edu.ua/wpcontent/uploads/2021/04/dis_galamai.pdf

20. Глущенко Я.І. Фінанси: електронний курс на платформі дистанційного навчання «Сікорський». Сертифікат ДК№ 0276 від 29.02.2024. URL:<https://classroom.google.com/c/MTUyMTA0MTA4OTI2?cjc=>

21. Глущенко Я.І., Корогодова О.О., Моїсеєнко Т.В., Сосновська О.О., Черненко Н.О. Диверсифікація банківської діяльності в умовах фінансової глобалізації на засадах Індустрії 4.0. Економічний вісник НТУУ «КПІ». 2021. DOI: <https://doi.org/10.20535/2307-5651.18.2021.231164> URL:<http://ev.fmm.kpi.ua/article/view/231164>

22. Глущенко Я. І., Корогодова О. О., Моїсеєнко Т. Є., Черненко Н. О. Концептуальні засади податкового планування підприємств у контексті Четвертої промислової революції. Бізнес Інформ. 2021. №4. С. 210–216. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2021-4-210-216>

23. Гладишева О.О., Глущенко Я.І. Світовий досвід впровадження інструментарію Індустрії 4.0 в оподаткуванні. Вісник Херсонського національного технічного університету. 2022. №3 (82), с. 118-122. DOI:<https://doi.org/10.35546/kntu2078-4481.2022.3.16>

24. Глущенко Я.І., Корогодова О.О., Черненко Н.О., Москвичова К.К. Вплив податкового ландшафту країни на податкове планування ТНК в умовах проєкту BEPS. Academy Review. 2024, № 1 (60). С.93-104. DOI:10.32342/2074-5354-2024-1-60-7

25. Дехтяр Н.А., Дейнека О.В. Основи функціонування фінансів державного сектора як складової фінансової системи України. URL: https://biem.sumdu.edu.ua/images/stories/docs/K_F/Deineka_3.pdf

26. Іванюк В.Е. Модернізація системи оподаткування доходів фізичних осіб в Україні: дис. на здобуття наук. ступен. канд.ек. наук. Київ, 2019. 282с. URL:https://shron1.chtyvo.org.ua/Ivaniuk_Viktoriia/Modernizatsiia_systemy_opodatkuuvannia_dokhodiv_fizychnykh_osib_v_Ukraini.pdf?PHPSESSID=k3vv052j7jcs3niec h4v120bq5

27. Коваленко В.М. Фінансова система України: концептуальні основи та стратегія розвитку: дис. на здобуття наук. ступеня доктор. економ. наук. Львів, 2019. 513с. URL: https://lnu.edu.ua/wpcontent/uploads/2020/09/dis_lovalenko.pdf

28. Кучер Г.В. Державні фінансові ресурси : монографія. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2018. 608 с. URL:<https://knute.edu.ua/file/MjIxBw==/128a3d3e5284d3be2fb2604f9a67f543.pdf> С.12-14

29. Проблеми і перспективи розвитку фінансової системи України: монографія / І.О. Школьник, Т.А. Васильєва, С.В. Леонов та ін. Суми, Сумський державний університет, 2017. 343с.

30. Розвиток фінансових інститутів ЄС та виклики для фінансової політики України: монографія / Борзенко О.О., Богдан Т.П., Шаров О.М. та ін. К. 2019. 372с.

URL:https://shron1.chtyvo.org.ua/Avtorskyi_kolektyv/Rozvytok_finansovykh_instytutiv_YeS_ta_vyklyky_dlia_finansovoi_polityky_Ukrainy.pdf?

31. Ставерська Т.О., Іванюта О.М. Історія фінансів: навч. посіб. Харків: Видавець Іванченко І.С., 2013. 83 с.

32. Стойко О.Я., Дема Д.І. Фінанси : підруч. Житомир: Поліській університет, 2024. 317 с. URL: http://ir.polissiauniver.edu.ua/bitstream/123456789/15498/1/Finansu_2024_350.pdf

33. Сучасна бюджетна система: правила та процедури: навч. посібник. Київ, 2017, 184 с.

34. Фінанси: підручник / І.О. Лютий, С.Я. Боринець, З.С. Варналій та ін.; за ред. д.е.н., проф. І.О. Лютого. Київ, 2017. 720 с.

35. Фінанси: навчальний посібник в 2-х частинах/ [Баранова В.Г., Волохова І.С., Хомутенко В.П. та ін.] за заг. ред. Баранової В.Г. Одеса, 2015. ч.1. 344с. URL:

<http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/4243/1/%d0%a4%d1%96%d0%bd%d0%b0%d0%bd%d1%81%d0%b8.%20%d0%a7%d0%b0%d1%81%d1%82%d0%b8%d0%bd%d0%b0%201.pdf>

36. Фінанси: навчальний посібник в 2-х частинах/ Баранова В.Г., Волохова І.С., Хомутенко В.П. та ін. за заг. ред. Баранової В.Г. Одеса, 2015. ч.2. 309 с. URL:<http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/4244/1/%d0%a4%d1%96%d0%bd%d0%b0%d0%bd%d1%81%d0%b8.%20%d0%a7%d0%b0%d1%81%d1%82%d0%b8%d0%bd%d0%b0%202.pdf>

37. Фінанси: навчальний посібник / Крутова А.С., Близнюк О.П., Лачкова Л.І. та ін. Харків, 2013. 560 с.

38. Фінанси : підруч. / Юхименко П.І., Бойко С. В., Голубка С.М. та ін. ; за наук. ред. П.І. Юхименка, С.В. Бойко. К.: Центр учбової літератури, 2018. 414 с. URL: <https://rep.btsau.edu.ua/bitstream/BNAU/5676/1/Finansy.pdf>

39. Фінанси підприємств: навч. посібник/ за заг. редакцією Г.Я. Аніловської, І.Б. Висоцької. Львів, ЛьвДУВС, 2018. 440 с.

Електронне навчальне видання комбінованого використання
Можна використовувати в локальному та мережному режимі

Шелест Олексій Леонідович

ФІНАНСИ

Методичні вказівки до організації та планування самостійної роботи
для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
денної та заочної форм здобуття освіти за спеціальністю 073 «Менеджмент»
ОПП «Менеджмент організацій і адміністрування»

В авторській редакції

Підписано до розміщення 20.02.2026. Гарнітура Times New Roman.
Ум. друк. арк 1,64. Обсяг 0,657 Мб. Зам. № 55/26.

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна,
61022, м. Харків, майдан Свободи, 4.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 3367 від 13.01.2009
Видавництво ХНУ імені В. Н. Каразіна